

ništvo, trgovina Oton Črepinko, Zrinjskega trg 6 (blizu kolodvora, nekaj korakov od Palače Ljudske samopomoči).

Za popravilo znamenite cerkve Matere božje na Ptujski gori se vrši velika loterija. Glavni dobitek je popolnoma nov moderen štirisedežni avto znamke »Opell-Kadett« tipa 1939; drugi dobitek je novo motorno kolo znamke »Phaenomen«, potem sledi par lepih volov, šivalni stroj, mlad konj, krasna spalnica, krasna harmonika, celotna kuhinjska oprema, servis za šest oseb, skupine namizne posode, deset moških in ženskih koles itd. ter še nad 300 drugih krasnih dobitkov. Žrebanje bo v nedeljo, 1. oktobra 1939, na Ptujski gori pod državnim nadzorstvom. Srečka stane samo 5 din. Srečke se naročajo pri župnijskem uradu na Ptujski gori. Segajte po njih!

Sprejem novih učencev v železniško obrtno šolo v Mariboru. V obrtno šolo v delavnicah državnih železnic v Mariboru bo sprejetih 40 učencev, in sicer 30 ključavničarskih, 8 strugarških, 1 elektriški in 1 mizarški. Obrtna šola traja štiri leta. Za časa šolanja dobivajo učenci primerno plačo. Prošnje je oddati, odnosno poslati upravi šole v Mariboru (železniške delavnice) najpozneje do 15. avgusta. V prošnji je navesti točen naslov in najbližjo železniško postajo. Odločilna za sprejem bosta šolsko izpričevalo in izid sprejemnega izpita, pri katerem se bosta ugotovila obrtna sposobnost in zdravniško mnenje o telesni sposobnosti kandidata.

Na banovinski vinarški in sadjarski šoli v Mariboru se prične novo šolsko leto 15. septembra. Šola je dveletna ter ima internat za 60 gojencev. Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let ter z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Kmečki sinovi, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma, imajo pri sprejemu prednost. Mesečna vzdrževalnina se določi po premoženjskih razmerah prosilcev ter znaša od 25 do največ 300 din. Prošnje za sprejem (banovinski kolek 10 din) je poslati ravnateljstvu takoj ter priložiti: 1. krstni list; 2. domovnico; 3. odpustnico, odnosno zadnje šolsko spričevalo; 4. spričevalo

Le orač zna zorati zemljo

kakor more perilo čisto oprati le dobro milo, Terpentinovo milo Zlatorog da gosto belo peno, ki z lahkoto odstrani vsako umazanijo. Le malo truda - in perilo je snežno belo, prijetno poduhtevo in ostane dolgo trdno.

o npravnosti pri onih prosilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kaké druge šole; 5. obvezno izjavo staršev, odnosno varuha, da bodo krill stroške šolanja; 6. obvezno izjavo staršev ali varuha, ki računajo na banovinsko ali kako drugo štipendijo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal požneje na domačem posestvu, v nasprotnem primeru pa povrnejo zavodu iz javnih sredstev prejete zneske podpore. Izjavi pod 5. in 6. je kolkovati z banovinskim kolekom za 4 din. Pridni sinovi manj premožnih posestnikov, ki računajo na znižanje mesečne vzdrževalnine in žele banovinsko štipendijo ali štipendijo okrajnega kmetijskega odbora, morajo priložiti tudi premoženjski izkaz z uradno navedbo višine zemljiškega davka ter gospodarskega stanja staršev, odnosno varuha. Taksi prosilec naj zaprosijo istočasno za primerno štipendijo pri svojem okrajnem kmetijskem odboru. Podrobnejša pojasnila daje na željo ravnateljstvo.

Vpisovanje v tečaj za odpravo jecanja bo v nedeljo, 23. julija, ob 10 na III. dekliški osnovni šoli v Raziagovi ulici, Maribor. Zdej je prilika, da tudi siromašni jecavci iz Maribora in okolice pridejo do navodil za zdrav govor, ker bodo lahko stanovali doma.

VIII. mariborski teden (od 5. do 13. avgusta). Približuje se čas osme prireditve tradicionalnega Mariborskega tedna, velike gospodarske in kul-

turne revije Maribora in vsega slovenskega severovzhoda. Letošnja prireditev bo pa še toliko pomembnejša, ker živimo v dobi, ko je potreba po strnitvi vseh sil in vsega dela za okrepitev naših postojank večja kakor kdaj koli poprej. Tega se zaveda tudi vodstvo Mariborskega tedna in je zato poskrbelo, da ustvari iz prireditve resnično manifestacijo naše volje po življenju in napredku. Letošnji Mariborski teden bo zato nudil toliko raznoterosti, kakor ne skoraj katera druga dosedanja prireditve v Mariboru. Po že določenem programu bo obsegal najprej veliko tekstilno razstavo, dalje obsežno tujskoprometno, gostinsko, narodopisno, jubilejno gledališko, vinski, skavtsko in veneninsko razstavo kakor tudi razstave malih domačih živali ter razne druge z najrazličnejših področij industrije, obrti, trgovine, kmetijstva itd. Za razvedrilo bo v obilni meri poskrbljeno. Največja zanimivost bo pa festival slovenskih narodnih običajev 5. in 6. avgusta, na katerem bodo nastopile skupine iz Bele Krajine, Gorenjske, Koroške, Prlekije itd. Kakor vsako leto, velja za obisk Mariborskega tedna tudi letos od 1. do 17. avgusta polovična vozni na železnicah. Mariborski teden bo zato najlepša priložnost za obisk Maribora in vsega njegovega prekrasnega obmejnega zaledja, občudovanega kopališča na Mariborskem otoku, postojank na zelenem Pohorju, sončnem Kozjaku, v narodnih Slovenskih gorah itd.

Mesto stoletnikov

Deset stoletnikov živi v Tetovu v južni Srbiji. Menda ga ni v Jugoslaviji kraja ali mesta, kjer bi živelo toliko starih ljudi kakor v Tetovu. Med temi starci in staricami pa je kar deset takih, ki so že doživeli stoletnico svojega rojstva. Eden je star 108 let, pa še zmerom podkuje konja. Drugi ima 110 let, pa živi pri svojih otrokih, ki so si znali spraviti skupaj lepo premoženje. Pred dvema letoma je bil umrl njegov oče, ko je bil star 131 let. Tudi njegov sin zatrjuje, da bo svojega očeta presegel, ker je čil še tako, da se spoprime še s svojimi sinovi. Tretji, Kurtiš Mušljevič, je že dopolnil 120 let in je bil od narave za svoj visoki jubilej počaščen z novimi zobmi. Ostali ju-

V mrežah greha

28

»Odkod veš?«

»O, jaz marsikaj izvem!« se je spet nasmehnil tovariš.

Nekega dne je prinesel vesti o Nini Mateskas. Bila je v ženskem oddelku in ni stanovala v celici, marveč v sobi. Uživala je razne udobnosti. Imela je celo toaletno mizico z ogledalom, na njej puder, parfen in cvetlice, ki jih je dobivala od prijateljev. Mnogi so ji pošiljali cvetlice. Večinoma zmedene ženske. A tudi moški. Pravijo, da je zelo izčrpana. Mogoče, ker ves dan lika srajce. Odvetnik Skanlon jo je že večkrat obiskal in si prizadeva, da bi jo rešil.

Štefan je mirno poslušal. Le rdečica na njegovem obrazu je izdala, da ga je ta vest razburila. Griskas je to opazil in nadaljeval:

»Splošno je precej mirna. Samo včeraj se je začela tako obnašati, kakor da bi se ji v glavi nekoliko zmešalo. Po zdravnikovem mnenju se ji bo stanje poslabšalo in potem jo bodo izpustili.«

Štefan je vzdrltel.

»Odkod veste, kaj je rekel zdravnik?«

»O, ptički so o tem žgoleti!« se je skrivnostno muzal tovariš.

Štefana je vse bolj mučila radovednost glede Griskasove preteklosti, a povpraševati si ni upal. Nekega dne pa je slučajno zvedel za njegovo preteklost. Nadzornik je bil dobro razpoložen in mu jo je

opisal. Griskas je bil stavbenik v nekem manjšem mestu. Bil je precej premožen. Nekega dne se je sprl z ženo zaradi neke jedi. Tako je bil razburjen, da je vrgel ženo skozi okno. Žena je umrla, on pa je dobil dosmrtno brezplačno stanovanje v Ellingtonu.

Življenje v jetnišnici je medtem enolično potekalo. Dnevni red je bil tako sestavljen, da jetniki niso imeli časa za razmišljanje. Ob pol sedmih so vstali. Do sedmih so morali postlati, pomesti, se umiti in obleči. Ob sedmih je bil zajtrk. Takoj po zajtrku je moral iti vsak na svoje delo. Točno ob dvanajstih so obedovali. Po obedu so imeli eno uro počitka; ob lepem vremenu so se sprehajali po dvorišču, v slabem pa posedali v celicah. Potem so spet šli na delo in so delali do večerje. Po večerji je vsak jetnik šel v svojo celico. Ob devetih zvečer so luči ugasnile.

Prve tedne so bili večeri za Štefana neznosni. Brez dela je bil. Zaspali ni mogel. Mučile so ga misli na preteklost. Med razmišljanjem se je nešteto krat vprašal, zakaj je ravno njega moralo vse to zadeti.

Ponoči so ga često vzdramile strahotne sanje. Često se mu je sanjalo, da leži v leseni krsti in so ga živega pokopali. Ob drugi priliki je sanjal o srečnem družinskem življenju z Nino.

Ko se je po prijetnih sanjah vzbudil in videl, da je resničnost drugačna, je bil vedno žalosten. Očitke si je delal, zakaj ni poslušal materinih opominov in pustil Nino pri miru. Nešteto krat je obžaloval svojo neposlušnost.

Jubilejno romanje na Sveto goro pri Gorici. Letošnje leto se na Sveti Gori pri Gorici najslavesneje praznuje štiristoletnica, odkar se je Mati božja na tem mestu prikazala pobožni pastirici Uršuli Ferligoj. Ob tej priliki se tudi iz naših krajev pripravljajo veliko jubilejno romanje. Iz Ljubljane odpelje udeležence poseben romarski vlak v soboto, 19. avgusta, med 9 in 10 zjutraj preko Trsta v Gorico, od koder se vrne v nedeljo, 20. avgusta, ob 18. Vsi potni stroški (vštevši potni list, vožnja z vlakom iz Ljubljane in nazaj, vožnja z ladjo po morju v Trstu, vožnja z avtobusom na Sv. Goro in nazaj) znašajo samo 111 din 50 par. Ker je na jugoslovanskih železnicah ob tej priliki dovoljena polovična voznina, zato tudi za druge romarje pot od doma v Ljubljano ne bo predraga. — Drugo romanje se bo vršilo več ali manj po istem sporedu 26. in 27. avgusta. Podrobna navodila daje in prijave sprejema Salezijanski zavod Rakovnik, Ljubljana 8. Čas za prijave je do 1. avgusta.

Prelepo štiridnevno romarsko-izletno potovanje v Italijo z avtom skozi Vipavsko dolino (v tehnični izvedbi Tujskoprometne zveze) od 8. do 11. avgusta stane: do Gorice-Trsta (romarski obisk Svete gore) 160 din; kdor potuje dalje, na grob sv. Antona v Padovo in v zanimive Benetke, plača 300 din; kdor pa potuje še dalje, v sloveče Loreto, kjer je čudovita bazilika z Marijino hišico, plača 600 din. Spotoma obiščejo romarji vse znamenite kraje in si ogledajo vse zanimivosti. Opozorite na to zanimivo romarsko-izletno potovanje svoje sosede in prijatelje! Ker morajo potniki izvršiti vse določene obveznosti najpozneje do 31. julija, sporočite takoj po dopisnici svoj naslov upravi »Po božjem svetue«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17, da vam pošlje brezplačna podrobna navodila, da se boste lahko še pravočasno odločili in vse potrebno uredili.

1177

V zastarelih primerih zapeke, združenih z zlato žilo in otokom jeter, je pravi blagoslov naravna »Franz-Josefova« grenka voda, zaužita tudi v malih množinah. »Franz-Josefova« voda mlo deluje in zanesljivo odvarja, pa se poleg tega tudi po daljši porabi skoraj nikdar ne izkaže neučinkovito.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

Sanatorij v Mariboru, Tyrševa 19, prej Gospodska, telefon 23-58, je najmodernejše urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda 120 din, II. razreda 80 din. Vodja specialst za kirurgijo dr. Černič. 984

Obžalovanja vredni slučaji

Aretiran radi sodelovanja pri velikem vlamu. Na Teznu pri Mariboru je bil aretiran in izročen mariborski policiji brezposelni kovaški pomočnik Jurij Rehar iz Zrkovc pri Mariboru. Prijeti je bil osumljen sodelovanja pri velikem vlamu v Lipnici v Nemčiji, kjer so odpeljali vlomilci iz poslopja okrajnega glavarstva veliko železno blagajno. Našli so jo pozneje na lipniškem polju izpraznjeno. Rehar je bil do pred kratkim zaposlen v Lipnici v kovačnici, a je po vlamu zginil čez mejo. Aretirani je bil že dvakrat kaznovan na štiri leta robije, katero je prestal v mariborski kaznilnici, Rehar je sodelovanje pri vlamu v blagajno v Lipnici priznal. Policiji v Mariboru je izpovedal, da sta s tovarišem 300 kg težko blagajno v Lipnici naložila na dvokolesni voziček, katerega sta izmaknila slugi glavarstva, ter sta jo odpeljala kakih 300 metrov iz mesta k reki Sulm. Tam je njegov tovariš blagajno razbil s kladivom in jeklenim dletom, katerega je Rehar vzel svojemu gospodarju mojstru Prepelecu. Rehar je med tem časom stražil, da ju ne bi nihče presenetil. Tovariš je po izvršenem poslu dejal Reharju, da je našel v blagajni samo 300 nemških mark. Od tega mu je dal polovico, 150 mark. Rehar je na policiji gledal precej debelo, ko so mu pojasnili, da ga je tovariš nalagal. V blagajni je bilo namreč 680 mark ter še znamke v vrednosti 64.50 mark.

Nočni vlam. Neznani storilci so zadnje dni vdrl v noči v delavnico krojaškega mojstra Franca Vojska v Mariboru v Slovenski ulici 28. Odnegli so gotovine 3000 dinarjev, raznega blaga za 12 moških oblek ter 12 metrov sukna za uniforme. — Skupna škoda znaša 14.000 din.

Vlomilec pobegnil pred stražnikom. Na usnjarni Berg v Usnjarski ulici v Mariboru je v noči neznanec ubil šipo na oknu in je z železnim kavljem lovil kože in jih vlekel skozi železno omrežje. V vreči je imel 500 din vredno volovsko kožo, druga pa je še visela na kavljju, ko se je nenadoma pojavil stražnik in je moral vlomilec pobegniti v noč brez plena.

Kamen v izložbeno okno. V Mariboru na Slomškovem trgu 5 je vrgel nekdo v noči kamen v izložbeno okno ter je ubil 5000 din vredno šipo, ki ni bila zavarovana.

Nemčija izročila naši oblasti nevarnega vlomilca. Februarja 1937 je bilo pri belem dnevu v Mariboru vlomljeno pri draguljarju Bizjaku v Gosposki ulici. Drzen vlomilec je odnesel ur in raznih dragocenosti za 50—60 tisoč din. Policija je dognala, da je izvršil vlom svoj čas v Studencih zaposleni mesarski pomočnik Avguštin Koler. Kolerju je uspel pobeg v Nemčijo. Tam je padel tamošnji oblasti v roke. V Gradcu so ga obsodili na 14 mesecev. Po prestani kazni je bil Koler te dni v Št. Ilju izročen našim orožnikom, kateri so ga odgnali v preiskovalni zapor mariborskega okrožnega sodišča, kjer čaka na obsodbo za v Jugoslaviji zagrešene zločine. Kolerja je obsodilo mariborsko sodišče januarja 1937 na osem mesecev strogega zapora, a je ostal proti obljubi na prostem. Komaj se je čutil svobodnega, je vlomil pri Bizjaku in je kradel po Prekmurju. Murkosoboški Batovi podružnici je ukradel 4123 din. Nekemu prekmurskemu posestniku je sunil par koni z vozom in opremo. Tokrat bo prejel nepopoljšljivi nebodigatreba zasluženo kazen.

Cerkveni rop. V noči na 13. julij je bila župna cerkev na Zgornji Polskavi obiskana od cerkvenega roparja. Še neodkrit storilec je vdrl po zunanjih stopnicah na kor: Tam je odrezal od zvona kos vrvi, katero je pritržil na kor tako, da se je spustil v cerkev. Vlomil je v tabernakelj, katerega so našli zjutraj izropanega. Manjkata monštranca in ciborij. Dalje je bilo isto-

Še vedno je verjel v to, da se bo njegova nedolžnost izkazala in ga bodo izpustili. Za ta slučaj je koval lepe načrte. Delal bo, štedil in mater peljal v staro domovino, kjer bosta oba srečno živela. Ob drugih prilikah je spet bil prepričan, da bo do smrti moral ostati v celici in to bo mater ubilo. Ta misel ga je neke noči tako silno mučila, da je skočil s postelje in začel razbijati in praskati po stenah ko kak blaznež. Toda na trdih stenah si je ranil pesti in polomil nohte. Jetniki v sosednjih celicah so začeli kričati in preklinjati. Nato je prišel stražnik in je skozi železno mrežo vlil nanj vedro vode. Štefan je ves premočen zlezal nazaj v posteljo.

Če mu je mati pisala, ga je že pogled na njeno pisavo napolnil z veseljem. Po večkrat je prečital pismo in ga močil s solzami.

Vsa materina pisma so si bila skoraj popolnoma enaka. A on ni gledal na to. Zanj je vsaka beseda bila božanje. Iz vsakega pisma je vela neizmerna materina ljubezen.

»Ljubi otrok, tem bolj te ljubim, ker vem, da po nedolžnem trpiš, a ljubila bi te, četudi bi bil kriv. Prepričana sem, da si nedolžen in trdno upam, da ne boš dolgo trpel. Bog ne more tega dopustiti.

Zaradi mene si ne delaj skrbi. Sestra Benigna in gospodična Alojzija skrbita zame kakor da bi bila njuna mati.

Zdravnik mi je rekel, da bom do spomladi popolnoma zdrava in te bom mogla obiskati. Oh, če bi te sedaj mogla videti, bi bila takoj zdrava.

Ob večerih vsi skupaj molimo zate.«
»Mati, zlata mati!« je šepetal Štefan. »Kdaj te bom videl?«

20.

Minilo je že eno leto. Za Štefana je bilo dolgo. Zdelo se mu je, da je že pol večnosti v ječi.

Neke nedelje popoldne so ga klicali v govorilnico. Tam je našel Alojzijo.

»Gospodična Alojzija!« je vzkliknil, ko jo je zagledal.

»Štefan!« je odvrnila Alojzija.

Po sredi govorilnice je bila potegnjena od ene stene do druge gosta železna mreža.

»Ta mreža je zato, da mi ne bi mogli dati kakega strupa ali pile,« je razložil Štefan. »A kako se počutite?«

»O, čisto dobro! In vi?«

»Izvrstno! A zakaj me gledate tako čudno?«

»Oprostite! Zdi se mi, da ste čisto drugačni ko prej. Zakaj so vam obrili glavo?«

Štefan je samo skomizgnil. Nato je vprašal:

»Kako se počuti mati?«

»Mislim, da nekoliko bolje.«

»Zakaj me ne obišče?«

»Saj vedno govori o tem, a ko pride dan obiska, se nikdar ne čuti toliko dobro, da bi mogla na pot.«

»Ali dobro skrbijo zanjo?«
»Bolj ne morejo. Tudi zdravnik jo vsak dan obišče. Vsakdo jo ljubi, ker je skromna in dobra. Če je vaša, usoda ne bi mučila, bi bila popolnoma srečna.«

bilanti so bolj slabotni, pa vendar vsi upajo, da bodo doživeli vsaj 115 let. Zanimivo pa je, da so vsi ti stoletniki muslimani.

Kako je nastalo vino

Perzija, ki nam je dala breskev in vrtnico, nam je poklonila brčkone tudi vino. Pripovedka pravi, da je ena izmed žena kralja Jemšeda, tistega, ki je ustanovil Perzepolis, odkrila vino, bila je pa tudi prvi človek, ki se je napila do omame. Izročilo pripoveduje, da so v kraljevih kletah spravili v so-de ogromno množino grozdja, da bi ostalo na hladnem. V sodih se je začelo nenadno šumenje in ropotanje, vsi so bili prepričani, da je hudič obsedel grozdje, name-njeno kraljevi mizi, da ga zastrupi. Nihče si ni